

POSTANOWIENIE

23 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Paweł Grzegorczyk

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 23 maja 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Gminy N.

od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z 20 października 2021 r., IV Cz 690/21,

w sprawie z powództwa Gminy N.

przeciwko E. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę,

**uchyla zaskarżone postanowienie i poprzedzające je
postanowienie Sądu Rejonowego w Legionowie z 28 stycznia
2021 r., I C 1179/20 i sprawę przekazuje temu Sądowi do
ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach
postępowania kasacyjnego.**

Paweł Grzegorczyk

Grzegorz Misiurek

Karol Weitz

(M.M.)

UZASADNIENIE

Powódka Gmina N. pozwem z 28 lipca 2020 r. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty 50 000 zł z odsetkami ustawowymi od 27 marca 2019 r. do dnia zapłaty.

Postanowieniem z 28 stycznia 2021 r. Sąd Rejonowy w Legionowie odrzucił pozew. Sąd ustalił, że w zakończonej prawomocnie nakazem zapłaty sprawie I Nc 26/19 orzeczono już o roszczeniu powódki o zapłatę takiej samej kwoty z tego samego tytułu, tj. naprawienia szkody z powodu niewykonania przez pozwaną umowy sprzedaży energii. Wprawdzie w sprawie I Nc 26/19 powódka zastrzegła, że dochodzi tylko części z całego należnego jej z tego tytułu roszczenia, tj. kwoty 388 137/54 zł, jednak w niniejszej sprawie o dalszą jego część oparła swoje żądanie na tej samej podstawie faktycznej i tych samych dowodach, co, zdaniem Sądu, uniemożliwia ustalenie, że nowa sprawa dotyczy innej części zadłużenia pozwanej względem powódki, gdyż powódka nie zdywersyfikowała obu części roszczenia pod kątem dowodowym, tj. faktur, z których wywodzi te części. W ocenie Sądu, oznacza to, że zachodzi tożsamość roszczeń zgłoszonych w obu sprawach, co uzasadniało odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie z 28 stycznia 2021 wniosła powódka.

Postanowieniem z 20 października 2021 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie oddalił zażalenie, dzielając w pełni ustalenia i ocenę prawną przyjęte przez Sąd pierwszej instancji.

Skargę kasacyjną na postanowienie z 20 października 2021 r. wywiodła powódka. Zarzucając naruszenie art. 199 §1 pkt 2 oraz art. 366 w związku z art. 385 i z art. 397 § 3 k.p.c. wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego w Legionowie z 28 stycznia 2021 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według skarżącej, naruszenie przepisów objętych zarzutem kasacyjnym polegało na błędnym przyjęciu, że w niniejszej sprawie przedmiotem postępowania jest roszczenie tożsame z roszczeniem, o którym prawomocnie orzeczono w sprawie I Nc 26/19, podczas gdy pozew wniesiony w niniejszej sprawie ma za przedmiot dalszą część roszczenia z tytułu szkody poniesionej przez powódkę wskutek zaprzestania dostarczania energii elektrycznej przez pozwaną, ponad

kwotę zasądzoną prawomocnym nakazem zapłaty w sprawie I Nc 26/19 i wobec tego brak podstaw do uznania, że w niniejszej sprawie zachodzi przeszkoda procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej.

W sytuacji, w której powód uważa, że przysługuje mu wobec przeciwnika procesowego wynikające z określonego stosunku prawnego roszczenie o spełnienie świadczenia, które jest podzielne, może on – według swojego wyboru – dochodzić tego świadczenia albo w całości w jednym procesie, albo w części bądź w częściach w więcej niż jednym procesie (proces o część takiego roszczenia z danego stosunku prawnego jest wtedy nazywany procesem częściowym). W omawianej sytuacji proces o część świadczenia z danego stosunku prawnego nie tworzy stanu zawisłości wobec procesu o kolejną jego część z tego stosunku, a prawomocne rozstrzygnięcie w pierwszym procesie częściowym nie tworzy przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej dla dopuszczalności kolejnego albo kolejnych procesów częściowych o dalsze (kolejne, inne części świadczenia). Procesy o poszczególne (różne, inne) części świadczenia z tego samego stosunku prawnego mają różne przedmioty, chociaż ich podstawa faktyczna i prawna jest co do zasady zbieżna (tożsama), gdyż chodzi o części świadczenia wynikające z tego samego stosunku prawnego. To co przesądza, o tym, że procesy o części świadczenia z tego samego stosunku prawnego mają różne przedmioty, to okoliczność, że chodzi w nich każdorazowo o inne, różne, części tego świadczenia wynikające z tego samego stosunku prawnego. Żadna dalej idąca indywidualizacja przedmiotów procesów częściowych w stosunku siebie nie wchodzi w rachubę i nie jest konieczna.

Przyjmując przedstawiony punkt widzenia należało uznać, że między przedmiotem sprawy, w której zapadło postanowienie zaskarżone skargą kasacyjną a przedmiotem zakończonej prawomocnym nakazem zapłaty sprawy I Nc 26/19 nie zachodziła tożsamość, wobec czego nakaz ten nie kreował przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej wobec postępowania w niniejszej sprawie i nie było podstaw do odrzucenia w niej pozwu. Zarzut naruszenia art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. był wobec tego uzasadniony, przy czym naruszenia tego dopuścili się sądy obu instancji orzekające w niniejszej sprawie, co uzasadniało uchylenie nie tylko

zaskarżonego postanowienia, lecz również poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego w Legionowie z 28 stycznia 2021 r.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ §1 oraz art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczyk Grzegorz Misiurek Karol Weitz

(M.M.)

[r.g.]